

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten (RP 94/2019 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- undervisningsråd Tiina Polo, undervisnings- och kulturministeriet.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Utbildningsstyrelsen
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten. Överenskommelsen gäller 2020–2023, och Finland förbinder sig att årligen för Stiftelsen Utbildning Nordkalotten finansiera 80 utbildningsplatser för studerande som deltar i arbetskraftsutbildning. Under avtalsperioden beräknas överenskommelsen medföra kostnader till ett belopp av cirka 1,7 miljoner euro årligen.

Överenskommelsen undertecknades i Stockholm den 25 november 2019. Den träder i kraft den 1 januari 2020 för Norges och Sveriges del. För Finlands del avses överenskommelsen träda i kraft 30 dagar efter den dag då Finland meddelat det svenska Utrikesdepartementet att överenskommelsen har godkänts, men tidigast den 1 januari 2020.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Betänkande KuUB 8/2019 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Stiftelsen Utbildning Nordkalotten bildades 1991 för att fortsätta arbetet vid det vuxenutbildningscenter som inrättades 1970 och som är gemensamt för Finland, Norge och Sverige. Stiftelsen ska anordna och utveckla utbildningar för arbetsmarknadsbehov i första hand i de nordligaste delarna av Finland, Norge och Sverige. Utbildningarna ska ordnas kostnadseffektivt och med beaktande av arbetsmarknadens och de studerandes kunskapsbehov i Nordkalotten. Tanken är att de studerande ska kunna få arbete och behålla sina jobb. Utbildningsstiftelsen ska samarbeta med näringslivet, kommunerna, andra utbildningsanordnare och myndigheter.

Med överenskommelsen åtar sig Finland att 2020–2023 årligen finansiera 80 utbildningsplatser för Stiftelsen Utbildning Nordkalotten. Norge förbinder sig att årligen köpa 60 utbildningsplatser och Sverige 145 utbildningsplatser. Under den nya avtalsperioden finansierar Finland lika många utbildningsplatser som under den pågående perioden, som löper ut den 31 december i år. Med överenskommelsen säkerställer parterna att ett tillräckligt antal studerande från Finland, Sverige och Norge hänvisas till utbildning som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för att utbildningen ska kunna ordnas på ett rationellt sätt.

Under avtalsperioden kommer kostnaderna för Finland att vara uppskattningsvis 1,7 miljoner euro årligen. För att överenskommelsen ska träda i kraft krävs riksdagens godkännande, eftersom den innehåller fleråriga åtaganden som ingår i statsbudgeten. Anslag för utbildningsplatserna nästa år ingår i budgetpropositionen.

Med den nya överenskommelsen upphävs den tidigare överenskommelsen om arbetskraftsutbildning 2016–2019. Den nya överenskommelsen medför inga väsentliga innehållsmässiga ändringar. I fortsättningen är undervisnings- och kulturministeriet det ansvariga ministeriet i stället för arbets- och näringsministeriet, eftersom ansvaret för examensinriktad arbetskraftsutbildning har förts över till undervisnings- och kulturministeriet. Finansieringssättet ändras från avtal om upphandling av utbildning till ett anslag som beviljas för verksamheten. Arbetskraftsutbildning som leder till yrkesexamen eller till en del av yrkesexamen genomförs som ett led i systemet för styrning och finansiering av yrkesutbildning.

Stiftelsens utbildningar är något dyrare än vår nationella yrkesinriktade arbetskraftsutbildning, eftersom skolan är en internationell internatskola. Utskottet menar att utbildningens nordiska förankring ger goda förutsättningar för större rörlighet på arbetsmarknaden i Nordkalotten för personer med den yrkesskicklighet som arbetsmarknaden efterfrågar. Kulturutskottet anser det viktigt att man med ett högkvalitativt utbildningsutbud på Stiftelsen Utbildning Nordkalotten och en uppdaterad bedömning av arbetskraftsbehovet i Nordkalotten säkerställer att de studerande har goda möjligheter att få arbete efter utbildningen. Samtidigt understryker utskottet vikten av att trygga stiftelsens möjligheter att uppnå målet att tillhandahålla kontinuerlig utbildning.

Det är arbets- och näringsbyråerna som i samarbete med utbildningsanordnaren beslutar om antagning av studerande till arbetskraftsutbildning. De som antas ska lämna sig för utbildningen och det yrke eller den uppgift som utbildningen syftar till. Dessutom ska arbets- och näringsbyrån ha konstaterat att de har ett utbildningsbehov. Kulturutskottet föreslår att man innan den kommande

Betänkande KuUB 8/2019 rd

avtalsperioden går ut utreder möjligheten att i större utsträckning erbjuda exempelvis unga som nyligen gått ut grundläggande utbildning platser för yrkesutbildning vid stiftelsen.

Sammantaget anser kulturutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker överenskommelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner överenskommelsen i proposition RP 94/2019 rd.

Helsingfors 5.12.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Paula Risikko saml
vice ordförande Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Sanna Antikainen saf
medlem Marko Asell sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Kaisa Juuso saf
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Mikko Kinnunen cent
medlem Ari Koponen saf
medlem Sari Multala saml
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Pirkka-Pekka Petelius gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.